

Pelko.

Kaukana sisämaassa istuu yksinäisessä lukuhuoneessaan ullakolla nuorukainen. On tuulinen talviyö ja myrsky vinkuu autioitten lähihuoneiden akkunaraoissa, heittelee ovia kiinni ja auki ja irvistävät peikonkasvot pilkistävät ulkoa akkunasta kuvastuvan lampunvalon takaa.

Pelkoako tämä on? Hän on juuri lukenut Georg Brandesta ja tuntenut samaa kuin kesällä uidessaan raikkaassa suolaisessa merivedessä. Viileä viima kulkee läpi sielun ja terve voima ottaa asuntonsa epäsäännöllisen elämän ja sairaaloisten mietelmäin heikontamaan ruumiiseen.

Ja sittenkin pelkoa, epämääräistä kammoa?

Niinkö syvällä ovat meissä nuo orjuuttavat voimat, jotka opettavat ihmissydämmen pahuutta ja järjen turmiota?

Ja kellä sitten on oikein?

Hän lukee edelleen, että useinkin voi tuntea itsensä epävarmaksi ja kantansa horjuvaksi, mutta nähdessään jonkin ihmisparan sormet raskaan oven välissä, ei ajattele muuta kuin, kuinka saisi oven auki ja tuon vapaaksi. Ja aina on sormia ovien välissä, on pimeyden, raakuuden ja tietämättömyyden ovien välissä. Avatkaa niitä,

vapauttakaa henkiä ja teillä on työtä kyllä ettekä jouda turhia mietiskelemään.

Kiitos Georg Brandes!

Nyt muuttuu kaikki. Myrsky ei enää soi kamalana ullakon nurkissa eikä pimeästä pilkistävät kasvot ole peikon, vaan ystävämme, vanhan Pan'in ja päättävästi aukaisee nuorukainen säpin, jonka hän huolellisesti joka ilta oli sulkenut, avaa oven avaraan eteiseen, hengittää hetkisen raikasta ilmaa, heittäytyy sitten vuoteelle ja nukkuu ilman tavallisia väsyneitten aivojen tuskallisia houreita. Aamulla herää hän reippaana, sytyttää iloisen valkean jäähtyneen huoneen uuniin ja katsellen räisäkyvään tuleen miettii hän, kuinka saisi eilisillan tunnelman pysyväksi, varmaksi elämänvoimaksi. Huone valkenee vähitellen ja metsän takaa nousee kultainen aurinko heittäen häikäisevän hohdon yli valkeitten lumikenttien ja sitä tervehtii vapaa, nuori mies runoilijan sanoilla: „Aamu, joka esteet katkaset, sinua ylistää elämä.”

1902.

